

Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Fallitbo - Regeringen har selv skabt ghettoerne

Ejrnæs, Morten

Published in:
Politiken

Publication date:
2010

Document Version
Tidlig version også kaldet pre-print

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):
Ejrnæs, M. (2010). Fallitbo - Regeringen har selv skabt ghettoerne. *Politiken*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Regeringen har selv skabt Ghettoerne

(artikel bragt som analyse i Politiken den 9/11 2010, her bragt som indsendt – før redaktionel tilretning)

Af Morten Ejrnæs, lektor ved Aalborg Universitet

Det er kriminalitet og fattigdom, som er udsatte boligområders kendetegn – ikke etnicitet.

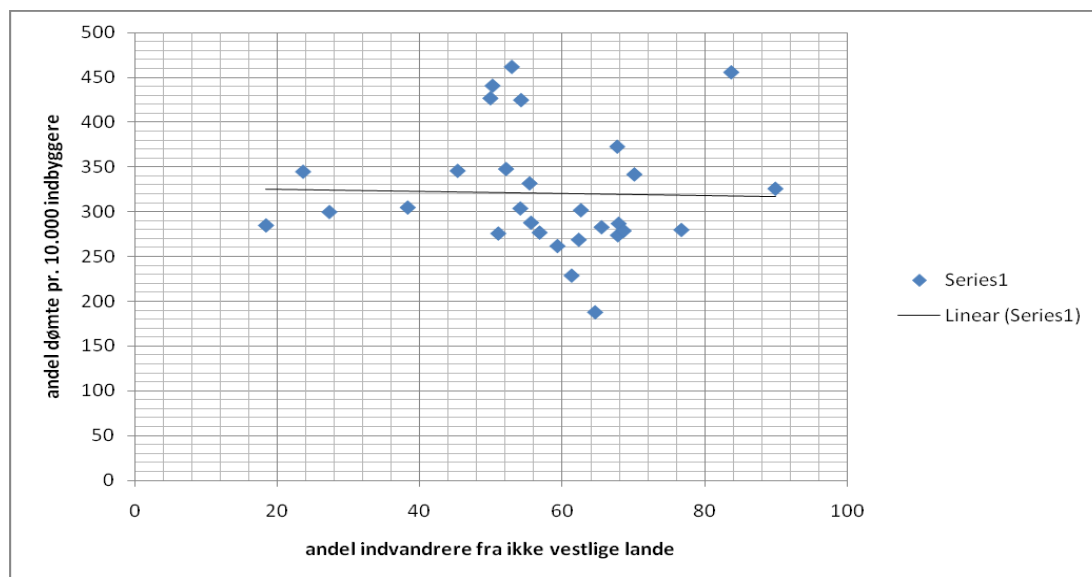
Starthjælpen, varighedsbegrænsningen for den almindelige (høje) kontanthjælp, kontanthjælpsloftet, 300 timers-reglen og senest 450 timers reglen har betydet, at både flere mennesker er blevet fattige og at fattigdommen er blevet mere dyb. Udviklingen fra 1999 og til i dag har været præget af en gradvis afvikling af *social*politikken og en samtidig udvikling af arbejds*marked*spolitikken (det skal kunne betale sig at arbejde) kombineret med en restriktiv *udlænding*epolitik (de fremmede skal ikke have ret til samme ydelser som danskere). Udviklingen har været gradvis og har ikke givet anledning til store og principielle diskussioner, hvilket skyldes, at nedskæringerne aldrig samtidig har berørt en stor velformuleret gruppe med fx en fagforening, en boligforening eller en ældreorganisation i ryggen. Det har vanskeliggjort protester og betydet, at de drastiske forringelser af små isolerede og svage gruppers levevilkår er blevet gennemført stort set uden forundersøgelser, analyser, diskussioner og protester. *Social*politikken er gradvis blevet afviklet, forsørgelsesordningerne er blevet underlagt markedsløgikken og fremmedfjendskheden. Velfærdspolitikken for de mange består fortsat. Majoriteten med magtfulde organisationer i ryggen står vagt om velfærdsforanstaltninger for flertallet. Men *social*politikken for de allersvageste er under afvikling, hvilket klart afspejles i, at andelen af fattige er vokset med ca. 40 % fra 2001 – 2007, og de fattige er tilmed absolut blevet mere fattige i en periode, hvor hovedparten af befolkningen har oplevet en historisk stor velstandsstigning. De fattige er ikke omfattet af solidaritet. De fattige stigmatiseres, dels fordi de – trods de seneste års vækst i fattigdommen – er mere iøjnefaldende undtagelser (flertallet er jo blevet rige under højkonjunkturen), dels fordi samfundet er et forbrugersamfund, hvor status i høj grad måles på forbrug. Endelig stemples fattige nu direkte af lovgivningen som selvforskyldt arbejdsløse, og det synlige tegn på stigmaet og disrespekten er tildelingen af de laveste ydelser. Udviklingen er præget af en afvikling af *social*politik og en samtidig udvikling af arbejds*marked*spolitik og *fremmedfjendsk udlænding*epolitik.

De laveste ydelser demonstrerer, at man skal yde, før man kan nyde, eller at det skal kunne betale sig at arbejde frem for at lade sig forsørge. Realiteten er imidlertid, at hovedparten af mennesker, der lever af de laveste forsørgelsesydelser ikke kan få job på grund af dårligt helbred eller manglende uddannelse. Virkningen er derfor bare, at de bliver fattige, lider afsavn og bliver ekskluderet fra den almindelige måde at leve på i Danmark, og ordningerne er udformet således at fattigdommen først og fremmest rammer etniske

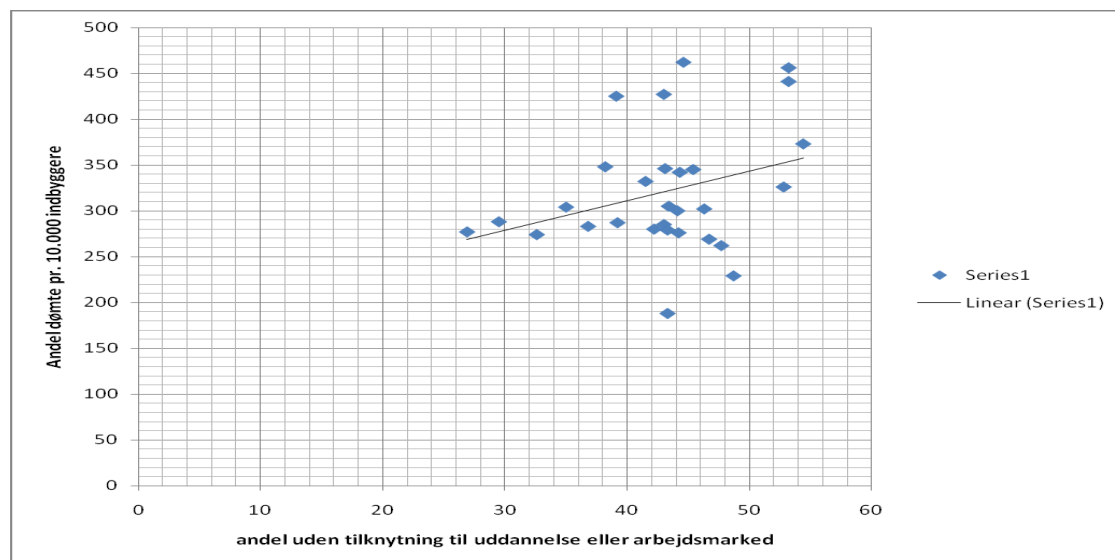
minoritetsgrupper. Virkninger er hårdest for familiernes børn, som i skolen hver eneste dag bliver konfronteret med, at de ikke går i modetøj og har samme muligheder som deres jævnaldrende kammerater. De risikerer mobning og udelukkelse. Det er oplagt, at den fastlåste situation, der eksisterer for mange mennesker, der lever af de laveste ydelser, skaber massive sociale problemer, modløshed og desperation. Sociale problemer, der er koncentreret i boligområder med store andele familier på lave overførselsindkomster, skyldes ofte lave ydelser. Alligevel er det ikke fattigdom men de påståede ghettoproblemer, der diskuteres. Ghattodiskussion og -strategi løser imidlertid ikke fattigdomsproblemer og sociale problemer. Risikoen er, at der tværtimod skabes problemer gennem stigmatisering.

Regeringens ghettodefinition er nemlig vilkårlig. Den lægger op til, at etnicitet og manglende selvforsørgelse i sig selv er problemer, hvilket er stigmatiserende.

Figur 1: "Ghettoer" fordelt efter andel indvandrere fra ikke vestlige lande og kriminalitet

Figur 2: "Ghettoer" fordelt efter andel på forsørgelsesydelse og kriminalitet

Dernæst viser regeringens egne oplysninger om kvarterernes kendetegn, at de tre udvalgte ghettokriterier er meget problematiske. En analyse af data fra de 29 boligområder viser, at der ikke er nogen sammenhæng mellem andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande og kriminalitet, hvilket illustreres ved den næsten vandrette linje (figur 1). Der er derimod en sammenhæng mellem på den ene side andelen af befolkningen uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse og på den anden side kriminalitet (figur 2). Det tyder ikke på, at det er koncentrationen af etniske minoriteter, der udgør problemet i de kvarterer, der er udnævnt til ghettoer. Det ser nærmere ud til at være andelen på overførselsindkomster, hvilket tyder på, at det er den fattigdom, som regeringen selv har skabt, som udgør en væsentlig del af de sociale problemer og kriminalitetsproblemer, der skaber vanskeligheder i disse boligkvarterer. Alligevel lanceres hele planen som en *ghetto*-strategi, hvilket signalerer, at det netop skulle være etniciteten eller det ikke-danske, der udgør problemet.

For det tredje er sprogbrugen i ghettostrategien "Ghettoen tilbage til samfundet – Et opgør med parallelsamfund i Danmark" præget af begreber, der kæder etniske minoritetsgrupper sammen med problemer. Nøglebegreberne i planen er på den ene side "ghetto", "udlænding", "kriminalitet" og "parallelsamfund" og på den anden side "Danmark", "danske værdier", "dansk sprog". Fattigdom er ikke nævnt, som noget, der kunne skabe de problemer, ghettostrategien skulle afhjælpe. I udspillet lægger Regeringen endog op til at intensivere fattiggørelsen med forslag om at tage boligsikring og børnefamilieydelse fra familier, der ikke lever op til pålæg om at sende børn i daginstitution, og med forslag om stramning af 450-timers reglen, som er den mest brutalt fattiggørende socialpolitiske ordning.

For det fjerde er det lykkedes regeringen at sætte ghetto på dagsordenen i en sådan grad, at S-SF-udspillet "Ny tryghed i udsatte boligområder", ikke nævner fattigdom, men ukritisk overtager regeringens ghettoretorik og tilmed anviser øget politiindsats som et vigtigt redskab.

Regeringen indskrænker med ghettostrategien både fattiges forsørgelsesgrundlag og rettigheder. Den overvåger, truer, tvinger, stigmatiserer og straffer fattige, og oppositionen har både overtaget ghettodefinitionen, -retorikken og opprioriteringen af straffesystemet.

Vi mangler imidlertid ikke ghettostrategi og slet ikke et "nationalt kompromis" om en ghettoplan. Vi mangler politikere, partier, fagforeninger og andre organisationer, der vil tale de svagestes sag og bekæmpe fattigdommen.